

شهروند

روزنامه

وداع با مرد تاریخ ساز

◀ مقام معظم رهبری
بر پیکر آیت الله هاشمی رفسنجانی نماز اقامه کردند
توئیت روحانی: امروز همه آمده بودند
بیاییم از این فضا برای دوستی، آشتی و وحدت ملی
استفاده کنیم. به جای دیوار، پل بسازیم

عکس: مهدی حسینی/شهروند

اقامه نماز بر پیکر
آیت الله رفسنجانی
توسط رهبر معظم انقلاب

حضرت آیت الله خامنه ای رهبر معظم انقلاب اسلامی صبح دپروز (سه شنبه) در مراسم تشییع ووداع با رفیق دیرین و همگام دوران مبارزات نهضت اسلامی و همکار نزدیک سالهای متضادی در عهد جمهوری اسلامی حضرت حجت الاسلام والمسلمین هاشمی رفسنجانی (رحمة الله علیه) در دانشگاه تهران حضور یافتند. در این مراسم که با حضور انبوه و پر شور مردم قدرشناس، مؤمن، انقلابی و وفادار، رؤسای قوای سه گانه و مسئولان لشکری و کشوری، در فضایی آکنده از حزن و اندوه برگزار شد، حضرت آیت الله خامنه ای بر پیکر آن همروز ومیبارز قدیمی نماز اقامه کردند و برای آن مرحوم، غفران، عفو و رحمت الهی رامسألت کردند. به همین مناسبت مجلس یادبودی از سوی رهبر معظم انقلاب اسلامی، روز چهارشنبه ۲۲ دی ۱۳۹۵ از ساعت ۹:۳۰ تا ۱۲ در حسینیه امام خمینی (ره) برگزار می شود.

پیام تسلیت رئیس جمعیت هلال احمر در پی رحلت آیت الله هاشمی رفسنجانی

رفسنجانی، یار صدیق امام و رهبری را از طرف خود و کلیه کارکنان، امدادگران، نجاتگران، داوطلبان و جوانان جمعیت هلال احمر به محضر مقام معظم رهبری، خانواده آن مرحوم و ملت بزرگ ایران تسلیت عرض می نمایم،

در پی ارتحال حضرت آیت الله هاشمی رفسنجانی یار دیرین امام و رهبری؛ امیر محسن ضیایی رئیس جمعیت هلال احمر در پیامی این ضایعه را تسلیت گفت. متن پیام تسلیت دکتر ضیایی بدین شرح است: «ضایعه در گذشت آیت اله هاشمی

پیام تسلیت نماینده ولی فقیه در هلال احمر در پی ارتحال آیت الله هاشمی رفسنجانی

بلکه آید پدید تر کمر به خدمت انقلاب اسلامی بست. از هنگامه پیروزی انقلاب، به عنوان یکی از استوانه های انقلاب، همراه با ملت سلحشور و شهیدپرور ایران در کنار امام، نستوه و استوار ایستاد. از آن روز تا پایان عمر پر برکت خویش، تمام حق باید گفت که آیت الله هاشمی رفسنجانی از انقلاب اسلامی را در ایران به عنوان یک نظام دینی مردم سالار به جهانبیان بنمایاند. در تمام دوران رهبری آیت الله العظمی خامنه ای، همراه با عشق و علاقه و مهرورزی، رهبر معظم انقلاب راهمراهی کرد و از یاری رساندن به وی هم دریغ نورزید. به جاکگاه راه به ملت شریف ایران و خانواده محترم و معزز وی و همچنین جمعیت هلال احمر تسلیت گفته واز خداوند متعال برای آن بزرگمرد غفران و رحمت الهی خواستارم.»

حجت الاسلام والمسلمین معزی، نماینده ولی فقیه در جمعیت هلال احمر در پی ارتحال آیت الله هاشمی رفسنجانی، پیام تسلیتی صادر کرد. متن پیام نماینده ولی فقیه در جمعیت هلال احمر به این شرح است: بسم الله الرحمن الرحیم
انا لله وانا الیه راجعون
ارتحال اسفبار و جانکاه عالم و مجاهد، حضرت آیت الله هاشمی رفسنجانی، یار راستین امام خمینی (ره) و رهبر معظم انقلاب اسلامی را به رهبر عظیم الشأن انقلاب اسلامی و ملت شریف ایران تسلیت و تعزیت می گویم. مرحوم آیت الله هاشمی رفسنجانی، مردی که از عنفوان جوانی، با عشق و دلدادگی در محضر امام خمینی رشد یافت و از آغازین روزهای نهضت اسلامی برای امام، یاری شجاع، سختکوش و فداکار بود. سختی و رنج دوران پیش از پیروزی و زندان و شکنجه در آن دوران نه تنها وی را از پای در نیاورد

سرمقاله

انتساب خانوادگی بود، درحالی که می توان رفتار و ارزش ها و نگرش های فرزندان را مستقل از پدران تحلیل کرد و مسأله اصلی را که پذیرش استقلال و آزادی فرزندان برای کنشگری است را فراموش نکرد. متأسفانه این وجه نگاه و رفتار آقای هاشمی نسبت به اصل کنشگری خانواده اش به محاق و فراموشی رفت. در خانواده های سنتی این حد از حضور اجتماعی فرزندان به ویژه دختران معمول نبود. در حالی که آقای هاشمی با اعتماد به نفس از چنین فرآیندی دفاع کرد و یک تحول رفتاری را در میان خانواده های سنتی آغاز کرد. هر چند زمینه های این تحول اندکی پیش از انقلاب و به طور مشخص پس از انقلاب آماده شده بود و در سخنان رهبر معظم انقلاب نیز به وضوح دیده می شد، ولی در عمل آنچه که رخ داد، ابتدا در خانواده آقای هاشمی بود که قطعا به دلیل موافقت و نگرش های پدرشان بوده است.

ویژگی دیگر آقای هاشمی که وی را فراتر از نگاه سنتی به مسائل قرار داد، نگرش خارجی اوست. در واقع وی نگرشی جهانی و عمل گرایی را در بیان و ادبیات خود طرح می کرد که با نگاه سنتی که بسستن مرزها و قطع مرادات بود، به کلی مغایرت داشت. از این نظر می توان گفت که فارغ از کلیشه های سنتی به جهان نگاه می کرد و نوعی اعتماد به نفس در مواجهه به جهان خارج داشت. در حالی که بخشی از نیروهایی که گریزان از این تعامل هستند، فقدان اعتماد به نفس خود را در لاف های بی نیازی از دیگران پوشش می دهند.

هاشمی و جامعه

دین در میان روحانیون حوزه منحصر به فر بود. شاید در حال حاضر، برای برخی از افراد چنین رفتاری چندان مهم به نظر نرسد و آن را عادی تلقی کنند، ولی باید کمی به گذشته رفت و تصویری که برخی از نیروها از سبک زندگی اسلامی ارایه می کردند را به یاد آورد. اگر امروز در میان بخشی از مسلمانان، سبک زندگی بر اساس الگوی داعش ترویج می شود، به این دلیل است که ظرفیت چنین الگویی از زندگی در برخی از سنت های مذاهب اسلامی وجود دارد. الگوهای کمابیش مشابهی نیز در ایران وجود داشت. یکی از مهم ترین آنها رفتار تارک دنیا بودن و گوشه گیری بود که آقای هاشمی از این نظر یک سنت شکن واقعی محسوب می شد. وی در تمامی خطبه های نماز جمعه خود به ویژه در دهه اول انقلاب و نیز دوران ریاست جمهوری اش برای این خصیصه تأکید داشت. این تأکید به نحوی بود که برخی از منتقدان وی آن را با تجمل گرایی و دنیا زدگی تعبیر و یا آن مخالفت می کردند، در حالی که چنین برداشتی از آن اظهارات دقیق نبود، هر چند ممکن است برخی از مخاطبان نیز همان گونه استنباط کرده باشند، ولی مقصود آقای هاشمی به نوعی آشتی دادن دنیا و آخرت و مادیت و معنویت بود که در نگاه سنتی میان این دو تعارض ایجاد می کردند.

ویژگی دیگر ایشان، موضوع حضور اجتماعی زنان و جوانان در عرصه های حیات اجتماعی بود. از این نظر نیز، می توان خانواده اش را معیار و ملاک قرار داد. آنچه که در جامعه ایران در مورد فرزندان و خانواده وی بر جسته شد،

عبدالر سول وصال
مدیر مسئول

اگر از موضع روزنامه شهروند به عنوان یک روزنامه اجتماعی به شخصیت آقای هاشمی نگاه کنیم، کدام ویژگی ایشان برجسته تر خواهد بود؟ به نظر می رسد که نگاه و رفتار آن مرحوم در حوزه امور اجتماعی یک سرفصل مهم از زندگی اوست. آنچه که درباره آقای هاشمی مغفول است یا کمتر به آن توجه می شود، این است که آقای هاشمی به طور کامل در چارچوب نظام سنتی حوزه درس خوانده است و برخلاف برخی از روحانیون که از نظام حوزوی فاصله گرفتند، آقای هاشمی هیچ گاه چنین نکرد. این ویژگی را نه به عنوان نقطه قوت و نه به عنوان یک نقطه ضعف نمی شناسیم، بلکه صرفاً بیان توصیف واقعیت است. اهمیت این مسأله از آن جانشانی می شود که یک گزاره عمومی وجود دارد که درس خواندن یا درس دادن در دانشگاه و مراوده با آن را شرط لازم برای آشنایی با زندگی جدید و الزامات آن می دانند، ولی واقعیت زندگی و رفتار آقای هاشمی نشان داد که چه بسا پیش از آنان که در محیط های دانشگاهی حضور داشتند، با الزامات جدید زندگی آشنا بودند. در حقیقت سفرهای خارجی ایشان پیش از انقلاب و نگاهش به نقش زنان و جوانان و نیز سبک زندگی جدید و هماهنگ کردن آنها با